

Παρέμβαση 28 οργανώσεων προς Εισαγγελικές Αρχές για το περιστατικό επαναπροώθησης σε δημοσίευμα των New York Times

Αθήνα, 27 Ιουλίου 2023: Με κοινή Αναφορά προς τους Εισαγγελείς του Ναυτοδικείου Πειραιά, Πρωτοδικείου Μυτιλήνης και Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, 28 οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ζητούν την αποτελεσματική διερεύνηση τυχόν αξιολογίων πράξεων σε σχέση με τα όσα δημοσιεύθηκαν στις 19 Μαΐου 2023 από τους New York Times (NYT).

Υπενθυμίζεται ότι στα μέσα Μαΐου οι NYT δημοσιοποίησαν βιντεοληπτικό υλικό φερόμενης επαναπροώθησης από το νησί της Λέσβου, που φέρεται να έλαβε χώρα τις μεσημεριανές ώρες της 11ης Απριλίου 2023.¹ Μεταξύ άλλων, το δημοσίευμα είχε προκαλέσει την αντίδραση της Επιτρόπου Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κας. Ylva Johansson, η οποία είχε ζητήσει από τις ελληνικές Αρχές να διεξάγουν πλήρη και ανεξάρτητη έρευνα για το αναφερόμενο περιστατικό, ενώ ο Πρωθυπουργός, σε συνέντευξή του στο CNN, είχε δεσμευθεί για τη διερεύνηση του περιστατικού, χαρακτηρίζοντάς το ως μια «απολύτως απαράδεκτη πρακτική».²

Ωστόσο, πέραν της ανάθεσης της υπόθεσης στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας,³ Αρχή η οποία έχει πολλαπλώς επικριθεί ως προς την έλλειψη αποτελεσματικότητας στη διερεύνηση παρόμοιων περιστατικών,⁴ καμία άλλη έρευνα σχετικά με το περιστατικό δεν είχε γίνει γνωστή.

Υπενθυμίζεται, επιπλέον, ότι μέχρι και σήμερα και παρά τον σημαντικό αριθμό αξιόπιστων και συνεκτικών αναφορών για φερόμενες επαναπροωθήσεις στα σύνορα της Ελλάδος, που καταγράφονται συστηματικά τα τελευταία χρόνια σε εκθέσεις οργάνων του ΟΗΕ και της ΕΕ, όπως και σε πρόσφατη έκθεση του Μηχανισμού Καταγραφής Περιστατικών Άτυπων Αναγκαστικών Επιστροφών, που έχει ιδρυθεί και λειτουργεί στο πλαίσιο της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ),⁵ δεν έχει γίνει γνωστή καμία υπόθεση που να έχει εξεταστεί πέραν του προκαταρκτικού σταδίου από την ελληνική Δικαιοσύνη και να έχει τύχει αποτελεσματικής εξέτασης.⁶

Η απουσία αποτελεσματικής έρευνας από την ελληνική Δικαιοσύνη, αποτέλεσε άλλωστε έναν από τους λόγους για τους οποίους το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαπίστωσε παραβίαση των ελληνικών Αρχών, στην εμβληματική απόφαση που εκδόθηκε ένα χρόνο πριν για την υπόθεση του Φαρμακονησίου.

Η κοινή αναφορά, με τη λίστα των υπογραφουσών οργανώσεων, είναι διαθέσιμη [εδώ](#).

¹ <https://www.nytimes.com/2023/05/19/world/europe/greece-migrants-abandoned.html>

² <https://www.primeminister.gr/2023/05/23/31874>

³

<https://www.kathimerini.gr/society/562438798/metanasteytiko-ereyna-apo-tin-ethniki-archi-diafanei-as-gia-to-vinteo-apo-ti-lesvo/>

⁴ <https://rsaegean.org/el/michanismoi-diervnisis/>

⁵ Η ΕΕΔΑ αποτελεί το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της ελληνικής Πολιτείας σε ζητήματα προστασίας και προώθησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου σύμφωνα με τον ν. 4780/2021.

⁶ https://www.gcr.gr/media/k2/attachments/GCR_HLHR_letter_final.pdf

Intervention of 28 organisations to competent Prosecutors on the pushback incident published by the New York Times

Athens, 27 July 2023: In a joint submission to the Prosecutors of the Piraeus Naval Court, the First Instance Court of Mytilene and the Supreme Court Prosecutor, 28 civil society organisations are calling for an effective investigation into potential criminal acts committed in relation to what was published on 19 May 2023 by the New York Times (NYT).

In mid-May the NYT published video footage of an alleged pushback from the island of Lesbos, which allegedly took place in the midday hours of 11 April 2023.⁷ Amongst others, the publication had provoked the reaction of the European Commissioner for Migration and Home Affairs, Ms. Ylva Johansson, who had called on the Greek authorities to conduct a full and independent investigation into the reported incident, while the Greek Prime Minister, in an interview to CNN, had committed to investigating the incident, describing it as an "completely unacceptable practice"⁸.

However, apart from referring the case to the National Transparency Authority,⁹ an authority that has been repeatedly criticised for its ineffectiveness in investigating similar incidents,¹⁰ no other investigation into the incident has been made public.

To this day, despite the significant number of reliable and consistent reports on alleged pushbacks at the Greece's borders, which have been systematically reported in recent years by UN and EU bodies, and more recently by the Recording Mechanism of Informal Forced Returns, which has been established and operates within the framework of the National Commission for Human Rights (NCHR),¹¹ no known case has been examined beyond the preliminary stage by the Greek judiciary or effectively investigated.¹²

The lack of an effective investigation by the Greek judiciary was one of the reasons for which the European Court of Human Rights found a violation from the side of the Greek Authorities, in the landmark ruling issued last year on the Farmakonisi shipwreck case.

The joint submission (Greek), alongside the list of signatory organisations is available [here](#).

⁷ <https://www.nytimes.com/2023/05/19/world/europe/greece-migrants-abandoned.html>

⁸ <https://www.primeminister.gr/en/2023/05/23/31878>

⁹

<https://www.kathimerini.gr/society/562438798/metanasteytiko-ereyna-apo-tin-ethniki-archi-diafanei-as-gia-to-vinteo-apo-ti-lesvo/>

¹⁰ <https://rsaegean.org/el/michanismoi-diervnisis/>

¹¹ The NCHR constitutes the independent consultative body of the Greek state on matters of protection and promotion of human rights as per L. 4780/2021.

¹² https://www.gcr.gr/media/k2/attachments/GCR_HLHR_letter_final.pdf